



การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา Electronic monitor for Juvenile Criminal Justice

ชาริณี กระตุกซ์

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
79/252 ม.2 ต.บางพลับ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
*E-mail: ck_chariinee@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาปรับใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา รวมทั้งวิเคราะห์สภาพปัญหาของการนำมาปรับใช้ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน สถานะทางกฎหมายของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อำนาจในการติดตาม สภาพบังคับและบทลงโทษ รวมทั้งค่าใช้จ่ายของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องใช้งบประมาณในการจัดซื้อ โดยศึกษาเปรียบเทียบแนวคิด ทฤษฎี และหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีการยอมรับในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน แต่ในต่างประเทศพบว่า ประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกา มลรัฐฟลอริดา ได้มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนในขั้นตอนก่อนศาลมีคำพิพากษาและภายหลังศาลมีคำพิพากษา โดยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญคล้ายคลึงกัน คือมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กและเยาวชนกลับตนเป็นคนดี ไม่กระทำความผิดซ้ำ และเป็นการตัดโอกาสเด็กและเยาวชนไม่ต้องเรียนรู้เทคนิคทางอาชญากรรมจากผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนรายอื่น ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ โดยเห็นว่าการกำกับดูแลผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนโดยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นมาตรการที่มีความเหมาะสม ซึ่งในแต่ละขั้นตอนมีสถานะทางกฎหมายที่แตกต่างกันตามบริบทของการนำมาปรับใช้ในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน

คำสำคัญ: อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์, การควบคุม, การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน, กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน

Abstract

This thesis was conducted with aims at studying and analyzing the use of electronic devices with juveniles who committed the criminal offence, and at analyzing the problems of using such devices in each step of the judicial process for juveniles, legal status of electronic devices, monitoring power, sanction and punishment, as well as expenses to purchase these electronic devices. The concepts, theories, and criteria relating to these matters in Thailand and other countries have been compared.

The result showed that, at present, Thailand has not yet accepted the use of electronic devices in the judicial process for juveniles. However, in other countries like England, France, and the State of Florida, United States of America, the electronic devices have been used for juveniles before and after the court's judgment. The objective of this use is quite similar, that is, it aims at changing the juvenile offenders to be the good people, not to commit the repeated offence, and prevent them from learning some criminal techniques from other juvenile offenders in prison. If the juvenile offenders violate the order or condition prescribed, there will be the procedure taking those juveniles to receive other appropriate punishment by concerning about juveniles, community safety and society.

It is suggested from this research study that the control of juvenile offenders by using the electronic devices is appropriate. The use of electronic devices at each stage has the different legal status depending on contexts of using them in the judicial process for juveniles.

Keywords: ELECTRONIC MONITORING, SUPERVISION, JUVENILE OFFENDER, JUVENILE CRIMINAL JUSTICE

1. บทนำ

เจตนาธรรมของกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน คือ การแก้ไขให้เด็กและเยาวชนกลับตนเป็นคนดี ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ทั้งครอบครัว ชุมชนและสังคม โดยเน้นการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมากกว่าใช้วิธีการกักขังและลงโทษ ซึ่งสาเหตุที่เด็กและเยาวชนได้กระทำความผิดกฎหมายนั้น พบว่าอาจเนื่องมาจากความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจประกอบกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่ยั่วยุให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนและความดูแลเอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัวอย่างถูกต้องและเพียงพอ หรือสภาพแวดล้อมต่างๆ อันไม่เป็นคุณแก่เด็กและเยาวชน ซึ่งในทางจิตวิทยาถือว่า การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนไม่ถือเป็นอาชญากรรมเช่นการกระทำความผิดของผู้ใหญ่ แต่เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนและปัญหาในการปรับตัว ส่วนสาเหตุการกระทำความผิดที่เกิดจากพื้นฐานทางสภาพร่างกายและจิตใจของตัวเด็กและเยาวชน ปัญหาครอบครัว สภาพแวดล้อมทางสังคม สาเหตุทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการเรียนรู้การกระทำความผิดจากผู้อื่น ซึ่งอาจมิใช่สาเหตุหนึ่งสาเหตุใดโดยเฉพาะ แต่เป็นหลายเหตุประกอบกัน ดังนั้นการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนดังกล่าวจึงจำเป็นต้องดำเนินการ โดยสุ่มรอบคอบ โดยพิจารณาถึงข้อเท็จจริงสิ่งแวดล้อม สภาพทางสังคมและครอบครัว ตลอดจนสภาพร่างกายและจิตใจ เพื่อวิเคราะห์และทราบถึงมูลเหตุแห่งการกระทำความผิด รวมทั้งหาวิธีการอบรมแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงด้วยวิธีการต่างๆ (กรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2552)

เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาจะต้องถูกแยกการดำเนินคดีต่างหากจากการดำเนินคดีสำหรับผู้ใหญ่ โดยต้องถูกดำเนินคดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 73 เด็กที่มีอายุไม่เกินสิบปี กระทำความผิดตามกฎหมายอาญา เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ และ มาตรา 74 เด็กที่มีอายุกว่าสิบปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี กระทำความผิดตามกฎหมายอาญา เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ เช่นกัน จะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมาย

อาญาของไทยได้บัญญัติอายุขั้นต่ำของการรับผิดตามกฎหมายอาญาของเด็กไว้ที่อายุ 15 ปี เนื่องจากการกระทำความผิดของเด็กนั้นแม้จะมีเจตนาตามกฎหมายอาญา แต่ถือว่ามีเหตุยกเว้นโทษหรือไม่มีความชั่ว และควรได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพภาพ ดังนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 78 การจับกุมเด็กและเยาวชนจะกระทำต่อเมื่อเด็กและเยาวชนนั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีพฤติการณ์สงสัยว่าจะก่อเหตุร้ายหรือมีหมายจับหรือคำสั่งของศาลหรือมีเหตุที่จะออกหมายจับ แต่จำเป็นเร่งด่วนไม่อาจรอหมายได้

ในขณะที่การลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ขึ้นเป็นไปเพื่อการแก้แค้นทดแทน ช่มชู้ยั้งไม่ให้กระทำความผิด และตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคม วิธีการลงโทษจึงมักกระทำต่อเนื้อตัวร่างกายหรือเสรีภาพเพื่อให้เกิดความทุกข์ทรมาน แต่วิธีการดังกล่าวไม่สามารถแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดได้ ในขณะที่วิธีการลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชนนั้น จะเป็นการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนมากกว่าการลงโทษเพียงอย่างเดียว เพื่อให้เกิดจิตสำนึกไม่กระทำความผิดซ้ำอีก เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (อัฉริยา ชูตินันท์, 2552: 23) จึงต้องตระหนักถึงผลกระทบในเรื่องปัญหาการยอมรับจากสังคมที่มีต่อผู้กระทำความผิด ปัญหาการถ่ายทอดพฤติกรรมอาชญากร ปัญหาด้านงบประมาณและอัตราค่าจ้างของเจ้าหน้าที่ และปัญหาการเรียกร้องด้านสิทธิมนุษยชน โทษจำคุก จึงควรใช้กับผู้กระทำความผิดที่มีนิสัยชั่วร้ายและเป็นอันตรายต่อสังคมจริงๆ เท่านั้น ไม่ควรใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน

ปัจจุบันมีการนำแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ การแก้ไขผู้กระทำความผิดในชุมชน การใช้มาตรการลงโทษระดับกลางและการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring) หรือ EM มาใช้ในการควบคุมผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็น



มาตรการหนึ่งที่มาจากแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ และได้รับการยอมรับรวมถึงนำมาใช้กันมากในต่างประเทศ เป็นการช่วยลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำและประหยัดงบประมาณในการดูแลผู้ต้องขังได้เป็นอย่างมาก ในประเทศสหรัฐอเมริกา มลรัฐฟลอริดา ประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศส ได้มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน โดยใช้ควบคู่กับการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน เนื่องจากการนำเด็กและเยาวชนควบคุมไว้ที่สถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือศูนย์ฝึกฯ นั้น เป็นการตัดโอกาสเด็กและเยาวชนในการใช้ชีวิตร่วมกับคนในครอบครัวและสังคม เสื่อมเสียสิทธิเสรีภาพ ไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล และมีโอกาสที่เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้เทคนิคอาชญากรรม และหันกลับมามีกระทำความผิดซ้ำอีก

ทั้งนี้ เนื่องจากการนำเทคโนโลยีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการยุติธรรมของไทย นั้นเป็นเรื่องใหม่ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมาย การนำมาปรับใช้ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และพบปัญหาขัดข้องหลายประเด็น ดังนั้น จึงเป็นที่มาของการศึกษาเทคโนโลยีที่เรียกว่า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญา

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษา ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการยุติธรรม
- 2) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน กับ การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการยุติธรรม
- 3) เพื่อหาแนวทางหรือมาตรการอื่นที่เหมาะสมในการควบคุมเด็กและเยาวชนแทนการควบคุมตัวไว้ในเรือนจำ สถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาโดยการรวบรวมข้อมูลที่เป็นเอกสารในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับที่ศึกษาเป็นหลัก ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ วิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และโดยการพรรณนา เก็บรวบรวมข้อมูลจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ.2559 และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขต พ.ศ.2556 ตำบัทกฎหมาย งานวิจัย ตำรา บทความกฎหมายจากวารสาร ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ รวมทั้งความเห็นของนักนิติศาสตร์ สถิติคดีและงบประมาณ ในการดำเนินการของกรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน มาตรการและวิธีปฏิบัติของต่างประเทศ หลักเกณฑ์ มาตรการ และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการใช้อุปกรณ์ และติดตามผลหลังจากการใช้อุปกรณ์ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และนำมาเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาต่อไป

4. ผลการวิจัย

สำหรับประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ.2558 ได้มีโครงการทดลองนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ติดตามตัวผู้กระทำความผิดจำนวนทั้งสิ้น 3,344 ราย ประกอบไปด้วยผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ (อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์) ซึ่งเข้าเงื่อนไขตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 จำนวน 755 ราย ผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน (อายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์) จำนวน 65 ราย แบ่งเป็นจังหวัดสกลนคร 64 ราย และจังหวัดนครปฐม 1 ราย โดยผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์/ฟื้นฟู จำนวน 2,524 ราย ทั้งนี้ในภาพรวมปรากฏว่ามีการทำผิดเงื่อนไขจำนวน 301 ราย ของจำนวนผู้เข้ารับการติดตามโดยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ จำนวน 297 ราย ผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนจำนวน 4 ราย และพบว่าในทัศนคติของผู้กระทำความผิด กว่าร้อยละ 90 ที่สวมอุปกรณ์มองว่าเป็นการลงโทษแบบหนึ่ง รู้สึกว่าถูกจับตามองจากบุคคลรอบข้าง ใช้ชีวิตหรือทำงานไม่ได้เต็มที่ดังแต่ก่อน แต่ยินดีที่จะต้องติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แทนการลงโทษจำคุก/ควบคุมตัว และคิดว่าการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็น

การได้รับโอกาสในการพิสูจน์ตนเอง และแก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดในอดีต อยากเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ดี และระมัดระวังพฤติกรรมตนเองมากขึ้น โดยบุคคลในครอบครัวหรือคนใกล้ชิดต่างมีความเข้าใจในเงื่อนไขการติดตาม

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการยอมรับนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการยุติธรรมซึ่งมีการนำมาใช้ในขั้นตอนก่อนศาลมีคำพิพากษา โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 วรรคสาม เพื่อนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในชั้นปล่อยตัวชั่วคราว และใช้ในขั้นตอนภายหลังศาลมีคำพิพากษา โดยมีการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2 ให้มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ภายหลังได้รับโทษจำคุกมาในระยะเวลาหนึ่ง เพื่อเตรียมความพร้อมในการกลับเข้าสู่สังคม และมีการแก้ไขพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. 2559 เพื่อนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในขั้นตอนการคุมประพฤติตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขต พ.ศ. 2556

การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดตามกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งมีประเทศสหรัฐอเมริกา มลรัฐฟลอริดา ประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศส พบว่ามีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและนำมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนหลายขั้นตอน ซึ่งในการนำมาใช้ในแต่ละขั้นตอนนี้ก็มีความแตกต่างที่แตกต่างกันออกไป แต่ในส่วนที่มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการควบคุมเด็กและเยาวชนพบว่ามีความคล้ายคลึงกัน เนื่องจากแต่ละประเทศต่างมีวัตถุประสงค์ของการนำมาตราการดังกล่าวมาใช้ในทำนองเดียวกัน คือ นำมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการควบคุมเด็กและเยาวชนโดยเป็นหลักประกันสร้างความมั่นใจต่อศาลว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดจะไม่ก่อเหตุร้ายขึ้นอีก โดยการนำมาตรการดังกล่าวมาใช้ไม่เพียงแต่คำนึงถึงประโยชน์ในด้านตัวเด็กและเยาวชนแต่ยังได้คำนึงถึงความปลอดภัยของคนในสังคมเป็นอันมาก นอกจากนี้จากการที่ได้ศึกษากฎหมายของต่างประเทศ อาจสรุปได้ว่า ทุกประเทศได้วางหลักเกณฑ์ในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการควบคุมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดให้มีความยืดหยุ่น สามารถ

ปรับใช้ให้เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเป็นรายบุคคล โดยพิจารณาถึงภูมิหลังของเด็กและเยาวชน ประวัติอาชญากรรม ลักษณะของการกระทำความผิด และสภาพแวดล้อมต่างๆ โดยศาลจะเป็นผู้ใช้ดุลพินิจในการพิจารณาออกคำสั่งให้เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนเป็นรายกรณี

ปัจจุบันกระบวนการลงโทษผู้กระทำความผิดในประเทศไทยเน้นการลงโทษจำคุก หรือการควบคุมตัวเป็นกระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก แต่เนื่องจากพบว่ากระบวนการลงโทษแบบเดิมไม่สามารถแก้ไขฟื้นฟูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดได้ และมีผลกระทบต่อตัวผู้กระทำความผิดและสังคมโดยรวมมากกว่าผลดี จึงมีแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางเลือก ซึ่งเป็นการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดนอกเหนือจากกระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก เป็นการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ ซึ่งในต่างประเทศได้มีแนวคิดใหม่เกี่ยวกับการแก้ไขผู้กระทำความผิดในชุมชนสำหรับเด็กและเยาวชน เป็นแนวคิดกระแสรองเกี่ยวกับการเลี่ยงการควบคุมตัว (Diversion) เป็นการเบี่ยงผู้กระทำความผิดออกจากเรือนจำหรือการควบคุมตัว และมีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มากำกับควบคุมดูแลเด็กและเยาวชน มีประเด็นที่ต้องวิเคราะห์ในเรื่องการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชน ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาทางสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญของประเทศไทย

การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้มีปัญหาถกเถียงเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยเฉพาะการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด แบ่งปัญหาออกเป็นดังนี้

1.1 ปัญหาสิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญของประเทศไทย

ในต่างประเทศองค์การสหประชาชาติได้กล่าวถึงความกังวลด้านสิทธิมนุษยชนบางประการเกี่ยวกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มติที่ได้รับการยอมรับเป็นที่รู้จักกันในชื่อกฎกติกาของกรุงโตเกียว ซึ่งอ้างถึง "ความต้องการและสิทธิของผู้กระทำความผิด" ระบุเงื่อนไขว่าไม่ควรกำหนด "เกินกว่าที่เป็นผลมาจากการตัดสินใจของผู้มีอำนาจพิจารณาคดี" ในสหภาพยุโรปมีการใช้อุปกรณ์



อิเล็กทรอนิกส์น้อยกว่าสหรัฐฯ (ส่วนใหญ่เป็นเพราะผลกระทบต่อด้านสิทธิมนุษยชน) Mike Nellis มีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งกลุ่มงานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ร่างกฎเกณฑ์ของกรุงโตเกียวในปี พ.ศ. 2557 และได้จัดทำชุดคำแนะนำที่ใช้เฉพาะกับการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ เอกสารไม่ระบุแต่เพียงสิทธิในการตรวจสอบแต่ยังรวมถึงสิทธิของผู้ที่อาศัยกับใคร่ผู้ถูกติดตาม ข้อเสนอแนะของสหภาพยุโรปประกอบด้วย:

- ข้อกำหนดของระบบการตรวจสอบของคุณไม่ควรไม่ควรกำหนดภาระที่ไม่จำเป็นต่อบุคคลที่สามโดยเฉพาะผู้ที่มีส่วนร่วมในครัวเรือนกับบุคคลถูกติดตาม

- อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่ได้ใช้ทดแทนบุคคลที่กำลังจะย้ายจากคุณไปยังชุมชนต้องการ

- เจ้าหน้าที่ควรได้รับการฝึกอบรมในการสื่อสาร "อย่างละเอียดอ่อน" กับผู้ที่อยู่บนจอภาพ

- หากมีการกำหนดเขตการยกเว้นเงื่อนไขเหล่านี้ไม่ควร "จำกัด เพื่อป้องกันคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมในชีวิตประจำวันของชุมชน" ในขณะที่มุ่งเน้นไปที่ระบอบการปกครองรายวันที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของเด็กและเยาวชนไว้ และมีนักกฎหมายบางกลุ่มได้ให้ความเห็นว่า การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเป็นการละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ด้วยความเคารพผู้วิจัยเห็นว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดนั้น กฎหมายได้จำกัดสิทธิบางประการที่ไม่อาจมีสิทธิเท่าเทียมกับเด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำความผิด การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นการใช้เพื่อกำกับการปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาล เป็นการสร้างความมั่นใจแก่ศาลว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดจะไม่ละเมิดคำสั่งหรือเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ซึ่งศาลมีสิทธิที่จะรู้ว่าเด็กและเยาวชนอยู่ในสถานที่ใด ละเมิดเงื่อนไขของศาลหรือไม่ เช่น หากศาลมีคำสั่งห้ามออกนอกบ้านในเวลาที่ยังคืนและมีคำสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการติดตาม ศาลมีสิทธิที่จะทราบได้ว่าเด็กและเยาวชนนั้น อยู่ในบ้านตามช่วงเวลาศาลกำหนดหรือไม่ แต่ผลการประชุมของคณะอนุกรรมการพิจารณา ศึกษา ติดตาม ตรวจสอบ และส่งเสริมการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ

และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ครั้งที่ 26/2555 วันพุธที่ 21 พฤศจิกายน 2555 พิจารณาข้อมูลสิทธิมนุษยชนกับระบบติดตามความเคลื่อนไหวผู้ต้องขังว่าการใช้เครื่องมือดังกล่าวจะสามารถกระทำได้อย่างได้ค่าสั่งหรือการพิจารณาพิพากษาของศาล หรือหากเป็นกรณีของผู้ต้องขังหรือนักโทษก็จะต้องมีการชี้แจงและให้บุคคลดังกล่าวให้ความยินยอม ในการใช้เครื่องมือแทนการกักกันหรือจำคุกก่อน ซึ่งประเด็นที่ผู้ต้องขังหรือนักโทษจะต้องให้ความยินยอมก่อนนั้น ด้วยความเคารพผู้วิจัยเห็นต่างว่า หากการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นการละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนและต้องได้รับความยินยอมก่อน แล้วการนำนักโทษเข้าไปอยู่ในเรือนจำหรือสถานกักกันเป็นการละเมิดสิทธิหรือไม่ หากการที่ให้ผู้ต้องโทษอยู่ในเรือนจำไม่เป็นการละเมิดสิทธิแล้วอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ให้ผู้กระทำความผิดกลับไปอยู่ที่บ้านจะเป็นการละเมิดสิทธิได้อย่างไร เนื่องจากเป็นคำสั่งของศาลและโดยสภาพของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จะต้องติดตัวผู้กระทำความผิด ถ้าศาลยอมให้ติดตัวแล้วออกไปข้างนอกได้ แต่มีข้อกำหนดเงื่อนไขบางประการเป็นการละเมิดยังงั้น เนื่องจาก เป็นการควบคุมตามคำสั่งศาลว่ามี การปฏิบัติตามคำสั่ง เป็นมาตรการที่ใช้ปรับปรุงพฤติกรรม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า หากการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน การติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ย่อมไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของเด็กด้วยเช่นกัน

1.2 ปัญหาศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญของประเทศไทย

1) การตีตราเด็ก
การตีตรา คือ การทำให้เด็กได้รับความอับอาย แต่ในเรื่องความอับอายในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ หากการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทำให้เด็กอับอาย แล้วการที่เด็กเข้าไปอยู่ในศูนย์ฝึกฯ หรือคุกเด็ก จะทำให้เด็กอับอายกว่าหรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยไม่ได้เขียนเรื่องความอับอายไว้เป็นเพียงทฤษฎีและไม่มีบทบัญญัติไหนเขียนห้ามใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กับเด็ก มีแต่ห้ามใช้เครื่องพันธนาการกับเด็ก การให้เด็กและเยาวชนจำคุกทำให้เด็กได้รับความอับอาย จึงไม่มีการจำคุกเด็ก ศาลจึงใช้ศูนย์ฝึกฯ แทนการ

จำคุก แต่ก็ทำให้อับอายเช่นเดียวกัน และเป็นมาตรการที่เข้มกว่าการตีต อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หากศูนย์ฝึกฯ ยังไม่ถึงว่าเป็นการตีตรา แล้วตีตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ได้ควบคุมตัวเด็กและเยาวชนไว้จะเป็นการตีตราได้อย่างไร

2) การพินนาการเด็ก

ตามระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยการห้ามใช้เครื่องพินนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุม พ.ศ.2549 เครื่องพินนาการ หมายความว่า ตรวจจับสัญญาณหรือสัญญาณที่มีรูปลักษณะคล้ายคลึงกันหรืออาจนำมาใช้ได้ผลอย่างเดียวกัน โดยระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้ห้ามใช้เครื่องพินนาการแก่เด็กและเยาวชนระหว่างที่เด็กและเยาวชนอยู่ในสถานที่ยุติธรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่า การพินนาการ คือการจำกัดเสรีภาพทางร่างกาย เครื่องยึดโยงไม่ให้ไปไหน ป้องกันการหลบหนี ในขณะที่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่ใช่เครื่องมือยึดโยงเด็กเพื่อไม่ให้เด็กหนีไปไหน แต่เป็นการให้สิทธิเสรีภาพแก่เด็กและเยาวชนที่จะไปที่ไหนก็ได้ ภายใต้คำสั่งหรือเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ในขณะที่ศูนย์ฝึกฯ คือการพินนาการเด็กเนื่องจากมีรั้วล้อมรอบ เด็กต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแล จำกัดสิทธิในศูนย์ฝึกฯ นั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่ใช่เครื่องมือที่ใช้พินนาการเด็กตามนิยามความหมายของระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยการห้ามใช้เครื่องพินนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุม พ.ศ.2549

2. ปัญหาสถานะทางกฎหมายของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

สำหรับในประเทศไทยการใช้ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มีการใช้หลากหลายตั้งแต่ขั้นตอนก่อนศาลมีคำพิพากษาและขั้นตอนภายหลังศาลมีคำพิพากษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการนำมาใช้ที่แตกต่างกัน จากกรณีวิเคราะห์ปัญหาการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด สถานะทางกฎหมายถือว่าเป็นโทษหรือไม่ นั้น สามารถสรุปได้เป็น 2 ประเด็นดังนี้

ประเด็นแรก การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ไม่ใช่สถานะโทษ จะเป็นการใช้ในขั้นตอนก่อนศาลมีคำพิพากษา ซึ่งเป็นมาตรการที่ศาลนำมาใช้โดยวางเงื่อนไขไว้ว่าห้ามออกจากบ้าน ประกอบเงื่อนไขการปล่อยชั่วคราว ไม่ได้ใช้ในฐานะเป็นโทษหรือมาตรการ

แทนการลงโทษแต่ใช้เพื่อกำกับแทนคำสั่งศาลเมื่อปล่อยตัวชั่วคราว เช่น ห้ามออกนอกประเทศ ก็ให้ตีตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไว้แบบนี้ เป็นต้น

ประเด็นที่สอง การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในสถานะของโทษ จะเป็นการใช้ในขั้นตอนภายหลังศาลมีคำพิพากษา โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

1) ใช้แทนการลงโทษจำคุก คือ เป็นการเบี่ยงจำเลยออกจากโทษจำคุก หรือที่เรียกว่ามาตรการลงโทษระดับกลาง (Intermediate punishment หรือ IPP) มาตรการลงโทษระดับกลางถือว่าเป็นโทษและใช้ในลักษณะเป็นมาตรการแทนการลงโทษ โดยใช้แทนการลงโทษหลักหรือเป็นทางเลือกแทนการลงโทษจำคุก ซึ่งในคดีของเด็กและเยาวชน ศาลอาจพิจารณาใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แทนการส่งเข้าศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนได้ ซึ่งเป็นการใช้ในฐานะโทษหรือมาตรการแทนการลงโทษ

2) ใช้เพื่อกำกับดูแลตามคำสั่งหรือเงื่อนไขที่ศาลกำหนดในกรณีอื่นๆ เช่น ใช้ ตามประมวลกฎหมายอาญาในส่วนวิธีการเพื่อความปลอดภัย กรณีที่ศาลแขวงสมุทรปราการ นำมาใช้กับแท็กซี่ ห้ามเข้าสนามบินสุวรรณภูมิ หรือกรณีที่ศาลสั่งห้ามเข้าใกล้ผู้เสียหายในกรณีคดีความรุนแรงในครอบครัว หรือในกรณีเมาแล้วขับศาลอาจมีการวางเงื่อนไขไว้เป็นมาตรการลงโทษเพื่อความปลอดภัย อาจสั่งให้ตีตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้

3) ใช้เพื่อกำกับดูแลปฏิบัติตามเงื่อนไขคุมประพฤติ เพื่อคว่ามีการผิดเงื่อนไขตามคำพิพากษาที่ศาลกำหนดไว้ในการคุมประพฤติหรือไม่

กล่าวโดยสรุปแล้วสถานะทางกฎหมายของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นได้ทั้งโทษและไม่โทษ ขึ้นอยู่กับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้งาน ว่าศาลเห็นควรจะใช้ในบริบทใด หากใช้ในขั้นตอนการปล่อยตัวชั่วคราวหรือก่อนศาลมีคำพิพากษา สถานะอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ย่อมไม่ใช่โทษ แต่หากศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ภายหลังมีคำพิพากษาไม่ว่าจะเป็นเงื่อนไขคุมประพฤติ หรือใช้กำกับดูแลตามคำสั่งของศาลในกรณีอื่นๆ สถานะทางกฎหมายของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์คือโทษ เนื่องจากเมื่อศาลมีคำพิพากษาและได้กำหนดโทษแล้ว อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้มีบทบาทในการใช้แทนการลงโทษหลัก หรือเป็นการเบี่ยงโทษ



3. ปัญหาอำนาจในการติดตามและขั้นตอนการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดความผิดอาญาในประเทศไทย

3.1 ขั้นตอนการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดความผิดอาญาในประเทศไทย

ในประเทศไทยอังกฤษได้มีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด โดยมีการบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งนำมาใช้ในขั้นตอนก่อนศาลมีคำพิพากษา ในชั้นปล่อยตัวชั่วคราว และใช้ในขั้นตอนภายหลังศาลมีคำพิพากษา โดยใช้แทนการลงโทษจำคุก (The Criminal Justice Act 2003) ในขณะที่ประเทศฝรั่งเศสได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กไว้เป็นกฎหมายเฉพาะตาม พระราชกำหนดเลขที่ 45-174 ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2488 เกี่ยวกับเด็กที่ทำความผิดอาญา และมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในขั้นตอนก่อนมีคำพิพากษา ในชั้นปล่อยตัวชั่วคราว และในขั้นตอนหลังมีคำพิพากษา โดยใช้แทนการลงโทษจำคุก (L' Ordonnance n 45-174 du 2 fe'vrier 1945 relative a l' enfance de'linquante) เช่นเดียวกันกับประเทศอังกฤษ ส่วนประเทศสหรัฐอเมริกา มลรัฐฟลอริดา ได้มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในขั้นตอนก่อนศาลมีคำพิพากษา ในชั้นปล่อยตัวชั่วคราว และในขั้นตอนภายหลังศาลมีคำพิพากษา โดยใช้เป็นเงื่อนไขการคุมประพฤติ (The 2017 Florida Statutes)

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สามารถนำมาใช้ได้ ในหลายขั้นตอน แต่ละขั้นตอนจะมีสถานะที่แตกต่างกันออกไปตามบริบทของการนำมาใช้งาน โดยผู้วิจัยเห็นควรนำมาใช้ในขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ใช้ในขั้นตอนก่อนศาลมีคำพิพากษา

(1) ใน ชั้น ตรี ว จ ส อ บ ก า ร จ ับ ต า ม พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 72 พนักงานสอบสวนต้อง นำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันที ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดมีบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือองค์กรซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย และบุคคลหรือองค์กรดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ายังสามารถปกครองดูแลเด็กหรือเยาวชนนั้นได้ พนักงานสอบสวนอาจมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บุคคลดังกล่าวไปปกครองดูแลและส่งให้นำตัว

เด็กหรือเยาวชนไปยังศาลภายในสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนภายหลังถูกจับ ในกรณีเช่นว่านี้ หากมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเด็กหรือเยาวชนจะไม่ไปศาล พนักงานสอบสวนจะเรียกประกันจากบุคคลดังกล่าวตามควรแก่กรณีก็ได้ และมาตรา 73 เมื่อการจับเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไป ศาลอาจมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์กรซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลหรือองค์กรที่ศาลเห็นสมควรเป็นผู้ดูแลเด็กหรือเยาวชน ในระหว่างการดำเนินคดี โดยกำหนดให้บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปพบพนักงานสอบสวนหรือพนักงานคุมประพฤติหรือศาลแล้วแต่กรณี ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการกระทำของเด็กหรือเยาวชนมีลักษณะหรือพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น ศาลอาจมีคำสั่งให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในสถานพินิจหรือในสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายแล ตามที่ศาลเห็นสมควร ถ้าเยาวชนนั้นมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีลักษณะหรือพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่น หรือมีอายุเกินสี่สิบปีบริบูรณ์แล้ว ศาลอาจมีคำสั่งให้ควบคุมไว้ในเรือนจำหรือสถานที่อื่น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(2) ใช้มาตรการอื่นตามที่ศาลกำหนดตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 90 คือ เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสี่สิบปี ไม่ว่าจะมิโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดย คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกมาก่อน เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษก่อนมี คำพิพากษา หากเด็กหรือเยาวชนสำนึกในกรกระทำและผู้เสียหายยินยอมและใจทกไม่คัดค้าน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าพฤติการณ์แห่งคดีไม่เป็นภัยร้ายแรงต่อสังคมเกินสมควร และศาลเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนอาจกลับตนเป็นคนดีได้และผู้เสียหายอาจได้รับการชดเชยเยียวยาตามสมควรหากนำวิธีจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ซึ่งเป็นประโยชน์ต่ออนาคตของเด็กหรือเยาวชนและต่อผู้เสียหายมากกว่าการพิจารณาพิพากษา ให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือบุคคลที่ศาลเห็นสมควรจัดให้มีการดำเนินการเพื่อจัดทำแผนดังกล่าว โดยมีเงื่อนไข

ให้เด็กหรือเยาวชน บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์กรซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยปฏิบัติ แล้วเสนอต่อศาลเพื่อพิจารณาภายในสามสิบวัน นับแต่ที่ศาลมีคำสั่ง หากศาลเห็นชอบด้วยกับแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ให้ดำเนินการตามนั้นและให้มีคำสั่งจำหน่ายคดีไว้ชั่วคราว หากศาลไม่เห็นชอบให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป และตามมาตรา 132 ถ้าศาลเห็นว่ายังไม่สมควรจะมีคำพิพากษาหรือบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วยร้องขอ เมื่อศาลสอบถามผู้เสียหายแล้ว ศาลอาจมีคำสั่งให้ปล่อยตัวจำเลยชั่วคราวแล้วมอบตัวจำเลยให้บุคคลดังกล่าวโดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้ โดยกำหนดเงื่อนไข เช่น ให้จำเลยรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือเจ้าพนักงานอื่นหรือบุคคลใดหรือองค์กรด้านเด็ก เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู รับค่าปรึกษาแนะนำ เข้าร่วมกิจกรรมบำบัดหรือกิจกรรมทางเลือก หรือให้ใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัย ภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินกว่าจำเลยนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์ ในกรณีนี้ศาลมีอำนาจสั่งให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ ด้วยเข้าร่วมกิจกรรม หรือรับค่าปรึกษาแนะนำด้วยก็ได้ ในกรณีศาลเห็นว่าจำเลยไม่สมควรใช้วิธีการดังกล่าว ศาลจะส่งตัวจำเลยไปยังสถานพินิจ หรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและตามที่ศาลเห็นสมควรที่ยินยอมรับตัวจำเลยไว้ดูแลชั่วคราว หรือจะใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนไปพลางก่อนก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกว่าจำเลยนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

2) ใช้ในขั้นตอนหลังศาลมีคำพิพากษา

(1) คุมประพฤติ

ภายหลังที่ศาลได้มีคำพิพากษา และมีมาตรการคุมประพฤติเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดหรือวางเงื่อนไขใดๆ ไว้ เช่น ห้ามยุ่งเกี่ยวกับผู้เสียหาย ศาลอาจมีคำสั่งให้ติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด

(2) ใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษ

ตามมาตรา 90 และมาตรา 132 การจัดทำแผนฟื้นฟูสามารถทำได้ภายหลังศาลมีคำพิพากษากำหนดโทษแล้ว หากศาลเห็นว่าการจัดทำแผนฟื้นฟูจะเป็นประโยชน์แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดจะเป็นประโยชน์มากกว่าการลงโทษเด็กด้วยมาตรการอื่น ซึ่งศาลอาจมีการกำหนดให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ควบคู่กับการจัดทำแผนฟื้นฟูเด็กและเยาวชนด้วย เพื่อเป็นกาสร้าง

ความมั่นใจแก่ศาลว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดจะปฏิบัติตามคำสั่งและเงื่อนไขที่ศาลกำหนด เช่น ศาลอาจมีคำสั่งห้ามเด็กออกจากบ้านและมีคำสั่งให้ติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อตรวจสอบตามคำสั่งศาล เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สามารถใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดได้ทุกขั้นตอน ทั้งก่อนที่ศาลมีคำพิพากษาและภายหลังศาลมีคำพิพากษา โดยใช้เพื่อกำกับดูแลตามคำสั่งศาล ในกรณีนี้ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิเสรีภาพ การเคลื่อนไหว หรือที่อยู่ของเด็กและเยาวชน

3.2 ปัญหาอำนาจในการติดตามอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กับเด็กและเยาวชนในประเทศไทย

จากประเด็นเรื่องขั้นตอนการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ได้มีปัญหาในเรื่องอำนาจในการติดตามอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละขั้นตอนว่าหน่วยงานหรือองค์ใดจะเป็นผู้มีอำนาจในการติดตามการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด โดยปกติแล้วตามกฎหมายในประเทศไทยเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน ศาลจะเป็นผู้กำหนดบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลเด็กและเยาวชนในปฏิบัติตามคำสั่งหรือเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ ดังนั้น หน่วยงานหรือบุคคลใดจะเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการติดตามเด็กและเยาวชนจึงต้องขึ้นอยู่กับคำสั่งหรือเงื่อนไขของศาล แต่ปัจจุบันในขั้นตอนการปล่อยชั่วคราวและขั้นตอนการคุมประพฤติ หน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการติดตามอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์คือ กรมคุมประพฤติ แต่ในอนาคตหากมีการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กับเด็กและเยาวชน เพื่อให้มีความชัดเจนในเรื่องของอำนาจหน้าที่ในการติดตาม กำกับดูแลอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และการปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาล อาจกำหนดให้มีหน่วยงานเฉพาะที่ดูแลเกี่ยวกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์นี้

4. ปัญหาสภาพบังคับและค่าใช้จ่ายในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาในประเทศไทย

4.1 ปัญหาสภาพบังคับการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาในประเทศไทย

ในประเทศไทยหากเด็กและเยาวชนได้กระทำความผิดคำสั่งหรือเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ในคำสั่งหรือเงื่อนไขดังกล่าวนี้ได้กำหนดสภาพบังคับไว้เรียบร้อยแล้ว เช่น



หากผิดเงื่อนไขการปล่อยชั่วคราว ก็จะไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว หากผิดเงื่อนไขคุมประพฤติก็จะเป็นไปตามเรื่องคุมประพฤติ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมการกำกับดูแลของศาล เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจต่อศาลว่าเด็กและเยาวชนจะปฏิบัติตามคำสั่งหรือเงื่อนไขที่ศาลกำหนด

4.2 ปัญหาด้านค่าใช้จ่ายในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาในประเทศไทย

เนื่องจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นอุปกรณ์ติดตามตัวที่ใช้ระบบดำเนินการผ่านสายโทรศัพท์ หรือระบบการค้นหาค่าแห่งโดยใช้ดาวเทียม (Global Positioning System) จึงมีค่าใช้จ่ายในการเช่าหรือซื้ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ การจะนำมาตรวจการดังกล่าวมาใช้พบว่า ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายสูง จากการผลการศึกษาพบว่าเป็นต่างประเทศการใช้เรือนจำในการคุมขังนักโทษมีขั้นตอนและคุณภาพที่สูง ค่าใช้จ่ายในแต่ละวันที่ดูแลนักโทษจึงสูงตาม เมื่อเปรียบเทียบกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มุมมองของ economic scale จึงพบว่าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มีความคุ้มค่าและราคาถูกกว่าการใช้เรือนจำเป็นที่คุมขังสำหรับนักโทษ ยกตัวอย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา มลรัฐฟลอริดา ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ GPS อยู่ที่ 8.94 เหรียญต่อวัน (ประมาณ 270 เหรียญต่อเดือน) และค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ RF จะอยู่ที่ 1.97 เหรียญต่อวัน (ประมาณ 60 เหรียญต่อเดือน) แต่เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายที่ดูแลผู้กระทำความผิดพบว่า ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายได้ถึง 140,640 เหรียญ (Office of Justice Program, 2012) ส่วนประเทศอังกฤษ ค่าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อยู่ที่ 13.14 ปอนด์ต่อวัน (Lara Natale, 2012: 2-3) ในขณะที่ประเทศฝรั่งเศสค่าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มีราคาอยู่ที่ 8 € ต่อวัน ส่วนการจำคุกจะต้องใช้จ่ายงบประมาณอยู่ที่ 150 € ต่อวัน (ANNICK HOVINE, 2012) ในขณะที่ประเทศไทย ค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้กระทำความผิดในเรือนจำประมาณ 120 บาทต่อวัน (สมนทิพย์ จิตสว่าง และ ฐิติยา เพชรภูมิ, 2549: 206) และเนื่องจากปัจจุบันมีปัญหา นักโทษล้นเรือนจำ ยิ่งทำให้ค่าใช้จ่ายต่อคนมีราคาถูกลงมากยิ่งขึ้น แต่ Electronic Monitoring มีค่าใช้จ่ายต่อวันประมาณ 200-300 บาท งานวิจัยของ ดร.สมนทิพย์ จิตสว่าง และ ดร.ฐิติยา เพชรภูมิ ได้ให้ความเห็นค่าใช้จ่ายของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไว้ว่า สำหรับค่าใช้จ่ายของ

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งอาจมีจำนวนมากว่าการควบคุมผู้กระทำความผิดในเรือนจำ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงข้อดี และข้อเสีย ตลอดจนความคุ้มค่าหรือประโยชน์ทางสังคม (Social benefit) จะเห็นได้ว่า ค่าใช้จ่ายของการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อาจจะไม่ใช่ประเด็นแรกในการพิจารณา เพราะอย่างไรก็ตามการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดแม้จะก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายแต่ในขณะเดียวกัน หากการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มีประสิทธิภาพจะเป็นแนวทางหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาระบบการคุมขังที่มีคุณค่าของประเทศไทยเป็นการคืนคนดีสู่สังคมอย่างแท้จริง

ในประเด็นที่มีการถกเถียงเรื่องหากมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการยุติธรรมแล้วหน่วยงานหรือองค์กรใดจะเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องงบประมาณ หรือให้ผู้กระทำความผิดเข้ามามีส่วนร่วมในการเสียค่าใช้จ่ายในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำความผิด โดยเฉพาะผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน ในเมื่อรัฐเป็นผู้กำหนดนโยบายเป็นมาตรการของรัฐในการลงโทษกับผู้กระทำความผิด ซึ่งโดยปกติค่าใช้จ่ายอื่นในการใช้มาตรการกับผู้กระทำความผิดรัฐเป็นผู้ใช้จ่ายอยู่แล้ว หากมีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อาจเป็นการสร้างความเหลื่อมล้ำระหว่างผู้ที่มีฐานะกับผู้ที่ฐานะด้อยกว่า ดังนั้น เพื่อเป็นการลดความเหลื่อมล้ำระหว่างผู้ที่มีฐานะกับผู้ที่ฐานะด้อยกว่า รัฐบาลอาจเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำความผิด

5. สรุปและเสนอแนะ

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ คือ เครื่องมือรับส่งสัญญาณที่ใช้ติดตามตัว โดยใช้สวมใส่ข้อมือ หรือข้อเท้า หรืออวัยวะส่วนอื่นใดของผู้ถูกจำกัด ซึ่งระบบอิเล็กทรอนิกส์สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้ถูกจำกัดได้

การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็ก และเยาวชนที่กระทำความผิดนั้น เป็นมาตรการหนึ่ง ของการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดโดย ไม่ใช่เรือนจำ (Non-institutional Treatment) ซึ่งเป็น

กระบวนการยุติธรรมทางเลือก โดยเป็นการเบี่ยงจากโทษ กระแสหลักที่ศาลมีคำพิพากษาให้มีการจำคุกหรือกักขัง มาเป็นการใช้มาตรการอื่นแทนการจำคุก ซึ่งการใช้ อนุปรณอิเล็กทรอนิกส์นั้น สถานะทางกฎหมายได้มีความ แตกต่างกันไปตามบริบทในการใช้งาน เช่น หากมีการใช้ ในขั้นตอนก่อนศาลมีคำพิพากษาหรือการปล่อยตัว ชั่วคราว การใช้อนุปรณอิเล็กทรอนิกส์ไม่ถือว่ามิสถานะ เป็นการลงโทษ แต่เป็นมาตรการหนึ่งที่ศาลใช้เพื่อแทน การควบคุมก่อนมีการพิจารณาคดีและเป็นหลักประกัน สร้างความมั่นใจแก่ศาลว่าระหว่างพิจารณาคดี ผู้ถูก กล่าวหาจะไม่หลบหนีหรือละเมิดเงื่อนไขที่ศาลกำหนด แต่หากมีการใช้อนุปรณอิเล็กทรอนิกส์ภายหลังศาลมีคำ พิพากษา สถานะทางกฎหมายของอนุปรณอิเล็กทรอนิกส์ คือการลงโทษอย่างหนึ่ง เนื่องจากมีคำพิพากษาแล้วว่า จำเลยได้กระทำความผิดและจะต้องได้รับโทษ แต่เป็น การลงโทษในลักษณะของการเบี่ยง (Diversion) จากโทษ กระแสหลักที่จะต้องจำคุก เป็นการใช้อุปรณ อิเล็กทรอนิกส์แทน โดยอาจมีการใช้ร่วมกับมาตรการ กักขังที่บ้าน (House arrest) และติดอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อกำกับดูแลว่าผู้ต้องโทษจะไม่ออกนอก บ้าน

จากการศึกษาพบว่า ในประเด็นเรื่องสิทธิ มนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในต่างประเทศมี ความเห็นหลากหลายและแตกต่างกัน บางกลุ่มเห็นว่าการ ใช้อุปรณอิเล็กทรอนิกส์เป็นการละเมิดสิทธิ มนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างหนึ่ง จึงต้อง ได้รับความยินยอมจากผู้กระทำความผิดก่อน เนื่องจาก ทำให้ทราบตำแหน่งที่อยู่และการติดอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ทำให้เกิดความอับอาย เนื่องจากทำให้คน ในสังคมทราบว่า เป็นผู้กระทำความผิด ในขณะที่บางกลุ่ม เห็นว่า ไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ เนื่องจากเห็นว่าการถูกจำคุกในเรือนจำเป็น การละเมิดสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มากกว่า การใช้อุปรณอิเล็กทรอนิกส์ทำให้ผู้กระทำ ความผิดได้กลับมาใช้ชีวิตกับครอบครัวและชุมชน ไม่ต้อง ถูกตราหน้าว่าเป็นคนขี้คุก คุณภาพชีวิตดีขึ้น และเป็น การตัดโอกาสการเรียนรู้เทคนิคอาชญากรรมจากผู้กระทำ ความผิดรายอื่น ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กมีหลักการคุ้มครองเด็กที่มีปัญหาความประพฤติหรือกระทำความผิด ทางอาญาที่มุ่งคุ้มครองเด็กกระทำความผิดทางอาญา จะต้องได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างจากผู้ต้องหาที่เป็น

ผู้ใหญ่ โดยจะต้องถูกดำเนินคดีและควบคุมตัวน้อยที่สุด และให้ได้รับโอกาสแก้ไขเยียวยา การนำอนุปรณ อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ถือว่าเป็นมาตรการหนึ่งที่สามารถทำให้เด็กและเยาวชน ไม่ต้องถูกควบคุมตัวให้อยู่ในสถานที่กักขัง หรือเรือนจำ ไม่ต้องพบกับสภาวะแวดล้อมและสังคมในสถานที่คุมขัง เด็กจะได้กลับไปใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวและชุมชน ส่งผล ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าว

จากผลการศึกษาการนำอนุปรณอิเล็กทรอนิกส์ มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในประเทศ อังกฤษพบว่า ถึงแม้ประเทศอังกฤษจะมีระบบกฎหมาย เป็นแบบระบบจารีตประเพณีแต่ได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับการ ใช้งานอนุปรณอิเล็กทรอนิกส์เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการนำอนุปรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและ เยาวชนที่กระทำความผิดในขั้นตอนก่อนศาลมีคำ พิพากษา ในขั้นปล่อยตัวชั่วคราว และใช้ในขั้นตอน ภายหลังศาลมีคำพิพากษา โดยใช้แทนการลงโทษจำคุก ในขณะที่ประเทศฝรั่งเศสได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับการ กระทำความผิดของเด็กไว้เป็นกฎหมายเฉพาะตาม พระ ราชกำหนดเลขที่ 45-174 ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2488 เกี่ยวกับเด็กที่ทำความผิดอาญา และมีการนำ อนุปรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในขั้นตอนก่อนศาลมีคำพิพากษา ในขั้นปล่อยตัวชั่วคราว และในขั้นตอนหลังมีคำพิพากษา โดยใช้แทนการลงโทษจำคุกเช่นเดียวกันกับประเทศ อังกฤษ ซึ่งทั้งสองประเทศมีการใช้งานอนุปรณ อิเล็กทรอนิกส์รายใหญ่ในทวีปยุโรป ในขณะที่ประเทศ สหรัฐอเมริกา มลรัฐฟลอริดา ได้มีการนำอนุปรณ อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ในขั้นตอนก่อนศาลมีคำพิพากษา ในขั้นปล่อยตัวชั่วคราว และในขั้นตอนภายหลังศาลมีคำพิพากษา โดยใช้เป็น เงื่อนไขการคุมประพฤติ

นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่า ทั้งสาม ประเทศที่ได้ทำการศึกษามีความเหมือนกันในลักษณะที่ ศาลจะเป็นองค์กรหลักในการพิจารณาการติดตามตัวเด็ก และเยาวชนที่กระทำความผิดด้วยอนุปรณอิเล็กทรอนิกส์ แต่บริษัทเอกชนจะเป็นผู้ทำหน้าที่ในการติดตามเด็กและ เยาวชนว่าปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดหรือไม่ หากมี สัญญาณแจ้งเตือนดังขึ้น หรือพบความผิดปกติจะต้อง รายงานให้เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการดูแล ติดตามเด็ก และเยาวชนที่กระทำความผิดทราบทันที เพื่อให้ เจ้าหน้าที่ดำเนินการติดตามตัวเด็กและเยาวชนได้



ทันทั้งวงที่ และหากพบว่าเด็กและเยาวชนได้กระทำการฝ่าฝืนเงื่อนไขการติดตามด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้มีการกำหนดวิธีดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่ฝ่าฝืนเงื่อนไขการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไว้โดยเฉพาะ และกำหนดให้มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กับผู้ให้บริการ ทั้งนี้จากการศึกษาวิจัยพบว่า ส่วนมากจะประสบความสำเร็จในการใช้งานด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากมีความคุ้มค่าและเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้กระทำความผิดโดยไม่จำเป็น เนื่องจากค่าใช้จ่ายต่อวันในการดูแลผู้กระทำความผิดสูงกว่าค่าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สภาพแออัดในเรือนจำลดลง คุณภาพชีวิตของผู้กระทำความผิดที่กลับสู่สังคมมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

เนื่องจากในต่างประเทศได้มีการยอมรับให้นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในขั้นตอนก่อนศาลมีคำพิพากษาในชั้นตรวจจับ การปล่อยตัวชั่วคราวและใช้เป็นมาตรการอื่นตามที่ศาลกำหนด และใช้ภายหลังศาลมีคำพิพากษาโดยใช้เป็นเงื่อนไขการคุมประพฤติ ใช้แทนการเข้าศูนย์ฝึกเด็กและเยาวชน และใช้เป็นมาตรการอื่นตามที่ศาลกำหนด ซึ่งสามารถใช้ได้ทุกระดับของความรับผิดชอบตามที่ศาลกำหนด โดยไม่ต้องแก้ไขหรือเพิ่มเติมกฎหมายเนื่องจากในกฎหมายได้กำหนดไว้แล้วว่า ศาลจะกำหนดเงื่อนไขหรือใช้วิธีการใดๆก็ได้ ซึ่งศาลสามารถนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ได้โดยการตีความตามกฎหมายในส่วนนั้น เพื่อเป็นเครื่องมือสร้างความมั่นใจให้แก่ศาลว่าเด็กและเยาวชนที่ได้ถูกติดตามโดยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จะกลับตนเป็นคนดี ไม่ละเมิดเงื่อนไขหรือข้อกำหนดของศาล และไม่กระทำความผิดซ้ำขึ้นอีก ดังนั้น เมื่อนานาประเทศต่างได้มีการยอมรับพัฒนาเทคโนโลยีมาปรับใช้ในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน ประเทศไทยก็ควรนำการติดตามด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับเด็กและเยาวชนด้วยเช่นกัน เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดได้มีโอกาสกลับไปใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลในครอบครัวและสังคมอย่างแท้จริง

6. บรรณานุกรม

กฎหมาย

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553

ระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ว่าด้วยการห้ามใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุม พ.ศ.2549

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
L' Ordonnance n 45-174 du 2 fe'vrier 1945 relative a l' enfance de'linquante

The Criminal Justice Act 2003

The 2017 Florida Statutes

หนังสือ

อัจฉริยา ชูตินันท์. (2552). กฎหมายเกี่ยวกับคดีเด็กเยาวชนและคดีครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา.

วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/การศึกษาส่วนบุคคล

สมุนทิพย์ จิตสว่าง และ รุธิยา เพชรรมณี. (2549). โครงการติดตามประเมินผลการนำระบบการควบคุมด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำความผิด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Lara Natale. (2012, April). Youth Crime in England and Wales. CIVITAS Institute for the Study of Civil Society. 2010-12, 2-3.

ฐานข้อมูลออนไลน์ แก่เป็น สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์.

กรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2552). เจตนาธรรมณ์ของกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน . doi : <http://www.djop.go.th/imf/ay6.pdf>.

ANNICK HOVINE. (2012, November). En préventive à domicile, avec un GPS à la ceinture. doi : <http://www.lalibre.be/actu/belgique/en-preventive-a-domicile-avec-un-gps-a-la-ceinture-51b8f409e4b0de6db9c88c93>. Office of Justice Program. (2012, April). Program Profile: Electronic Monitoring (Florida). Doi : <https://www.crimesolutions.gov/ProgramDetails.aspx?ID=230>.